

УДК 7.012:004.9

ГРАФІЧНИЙ ДИЗАЙН В УКРАЇНІ: АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ

БЕЗУГЛА Руслана, ТІХОНОВА Єлена

Київський національний університет технологій та дизайну, Київ, Україна
bezuhla.ri@knutd.edu.ua, lenatikhonova8@gmail.com

У роботі проведено аналіз розвитку графічного дизайну в Україні в умовах воєнного стану. Дослідження включає огляд різних підходів і тенденцій, які виникли в графічному дизайні під впливом інноваційних технологій та потреб сучасного українського суспільства.

Ключові слова: графічний дизайн, інноваційні технології, штучний інтелект, візуальна комунікація.

ВСТУП

В нових воєнних реаліях, відбувся злам «звичної» та «природної» інфраструктури культурного й мистецького життя і часткова зміна ціннісних орієнтацій у суспільстві. Тема війни як жахиття та катастрофи не є новою для візуального мистецтва, але кожна війна безпосередньо впливає на візуальну комунікацію та її осмислення. Цей період став викликом для українського графічного дизайну, який переживає черговий етап трансформації.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Метою роботи є дослідження сучасних тенденцій у графічному дизайні, які мають значення для розуміння культурних і соціальних процесів в часи російської воєнної агресії, а також впливу інноваційних технологій на розвиток українського графічного дизайну.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Під час війни в Україні графічний дизайн став одним із важливих інструментів в консолідації українського суспільства та боротьби із загарбником. Візуальна айдентика створена українськими графічними дизайнерами активно використовується для підтримання національної єдності, мобілізації населення, залучення міжнародної допомоги тощо. Наприклад, під час війни одним з ключових елементів візуальної комунікації стали національні символи, які набули нової значущості. Так, кольори українського прапора — синій та жовтий — використовуються в різних контекстах для підкреслення патріотизму, незламності та гідності нації. Ці кольори з'являються на постерах, мемах, логотипах та одязі. Образи героїзму, витривалості, захисту домівки стали домінуючими темами візуальних матеріалів, де символіка сили та відваги демонструється через зображення військових, жінок, дітей які впевнено долають виклики війни. Інколи ці образи поєднуються із патріотичними гаслами, що

закликають до єдності та допомоги й викликають емоційний відгук у суспільстві.

Символіка війни часто супроводжується новими, сучасними дизайнерськими підходами, зокрема, використанням абстрактних форм та стилізованих зображень, що додають більше емоційної сили і здатні передати більш глибокий зміст. З'являються нові формати реклами, де графічний дизайн відіграє важливу роль в інтерпретації ідеї та перетворенні її в потужну візуальну кампанію, яка сприяє збору допомоги, привертає увагу до порушених прав людини або проблем біженців.

Важливо зазначити, що в цей період чітко окреслюються основні підходи та тенденції у розвитку графічного дизайну. Серед яких можна відмітити, мінімалізм та адаптивність. Мінімалістичний підхід продовжує зберігати свою актуальність через його універсальність і зрозумілість, надає необмежені можливості для творчості та інновацій, посилює загальну комунікативну складову та допомагає сфокусувати увагу та візуальному повідомленні. Проте, адаптивність стала новою вимогою у графічному дизайні, адже останній став важливим інструментом не лише на локальному, але й на міжнародному рівнях, допомагаючи привернути увагу до кризової ситуації в Україні. Дизайнери створюють візуальні концепції, які можна адаптувати для різного культурного та соціального середовища. Це особливо важливо у глобальному просторі, де одна ідея має відповідати очікуванням аудиторій з різних куточків світу. Створюючи візуальні концепції, дизайнери повинні враховувати культурні особливості і різні соціальні контексти, щоб комунікація була успішною на міжнародному рівні. Тому дедалі важливішим стає не тільки художній смак, а й здатність розуміти соціальні й культурні коди різних аудиторій. Протести, акції підтримки, міжнародні благодійні кампанії активно використовують візуальні матеріали, створені українськими дизайнерами, що відображають не лише трагедію, але й незламний дух нації.

Також, продовжують зберігати свою актуальність екологічність та етичність. Екологічний підхід до створення графічного продукту вимагає свідомого вибору матеріалів, кольорів і текстур у графічному дизайні. Дизайнери все частіше враховують принципи сталого розвитку, створюючи продукти, які рекламують та мінімізують вплив на довкілля. Одночасно з цим етичні аспекти дизайну відіграють важливу роль, зростає попит на візуальні рішення, які акцентують увагу та соціальній відповідальності і сприяють збереженню навколишнього середовища.

Відмітимо, що створюючи продукти для візуальної айдентики графічні дизайнери продовжують враховувати психологію візуального сприйняття кольору та візуальних елементів. Загально відомо, що кольори мають сильний емоційний вплив на людину, викликають певні асоціації та реакції. Дизайн у якому використовуються принципи психології кольору та композиції, дозволяє створювати потужні візуальні повідомлення, які впливають на споживачів, формують їх ставлення до бренду чи продукту [1].

Зазначимо, що на розвиток сучасного графічного дизайну безпосередньо впливають й інноваційні технології. Віртуальна та доповнена реальність, інтерактивні елементи, 3D-моделювання та анімація дозволяють розширити

межі класичного графічного дизайну, відкривають нові можливості для розробки інтерактивних графічних та рекламних матеріалів тощо. Також графічні дизайнери починають активно звертатись у своїй роботі до технологій штучного інтелекту (AI), який дозволяє автоматизувати деякі процеси у проєктуванні, швидше знаходити оптимальні варіанти кольорових схем, шрифтів, макетів або навіть створювати повністю унікальні візуальні рішення на основі величезних обсягів даних [2]. Наголосимо, що цифрові технології в графічному дизайні та інтеграція штучного інтелекту (AI) стала новим підходом при створенні продуктів графічного дизайну. Алгоритми дозволяють швидко генерувати унікальні візуальні елементи, автоматизувати монотонні процеси та оптимізувати роботу дизайнерів. Зокрема, інструменти для адаптивного дизайну забезпечують гнучкість графіки для різних платформ і аудиторій [3].

ВИСНОВКИ

Сучасний графічний дизайн є динамічним явищем, яке швидко змінюється під впливом нових технологій та потреб суспільства. Визначено низку чинників, які впливають на розвиток українського графічного дизайну, серед яких виокремлено вплив соціокультурних процесів на сучасний графічний дизайн; суспільну потребу у якісній візуальній айдентиці, вплив загальносвітових тенденцій на світоглядні позиції творчої діяльності дизайнера, використання штучного інтелекту (AI), екологічність, адаптивність, культурна автентичність тощо.

ЛІТЕРАТУРА

1. Безугла Р. Бренд митця та арт-ринок: Сучасна система цінностей у мистецтві. Художня культура. Актуальні проблеми : наук. журнал. 2021. № 17(2). С. 49–53. DOI: [https://doi.org/10.31500/1992-5514.17\(2\).2021.247960](https://doi.org/10.31500/1992-5514.17(2).2021.247960).
2. Chibalashvili A., Bezuhla R., Kharchenko P., Severynova M., Korenyuk Y. Artistic Practices in the Context of the Evolution from Web 1.0 to Web 3.0. Studia Universitatis Babeş-Bolyai Musica, 2/2024, pp. 103-112. URL: <https://doi.org/10.24193/subbmusica.2024.spiss2.08>.
3. Безугла Р., Криворотько А., Трикозенко А. Візуальна айдентика Києва: традиції та сучасність. Актуальні питання гуманітарних наук: наук.збірник. Дрогобич: Дрогобицький державний педагогічний університет ім. Івана Франка. 2024. Вип.79. Т.1. С. 61-69. DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/79-1-9>

BEZUHLA R., TIKHONOVA Y. GRAPHIC DESIGN IN UKRAINE: CURRENT PROBLEMS AND CURRENT TRENDS

The work carried out an analysis of the development of graphic design in Ukraine in the minds of the military camp. The research includes a look at various trends that have emerged in graphic design due to the influx of innovative technologies and the needs of the current Ukrainian marriage.

Key words: *graphic design, innovative technologies, piece intelligence, visual communication.*